

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 22 грудня 2025 р. №10)

ЗАТВЕРДЖЕНО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ЦИФРОВІ РЕСУРСИ НА ЗАНЯТТЯХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»
для вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня
закладів загальної середньої освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 29 серпня 2024 року № 1225. Програма орієнтована на вчителів початкових класів та вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти.

Освітня програма враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року № 688, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800, Концепції цифрових компетентностей, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 року № 167-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», а також інших нормативно-правових актів, що регулюють професійну діяльність педагогічних працівників та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми – професійний розвиток педагогічних працівників щодо ефективності використання сучасних освітніх інструментів, розвитку інформаційно-цифрової компетентності, використання в освітньому процесі початкової школи електронних освітніх ресурсів, створення безпечного електронного освітнього середовища, яке відкриває нові можливості для безперервної освіти, навчання впродовж усього життя, проєктування індивідуальних освітніх маршрутів, розробки та поширення власних освітніх продуктів.

Основні завдання програми:

- розкрити основні положення Концепції розвитку цифрових компетентностей, окреслити виклики стосовно розвитку цифрових компетентностей в українському суспільстві, визначити напрями їх подолання та очікувані результати від її впровадження, обґрунтувати створення національної стратегії та стратегічного плану дій щодо розвитку цифрових компетентностей у суспільстві;
- розкрити особливості здобуття освіти дітьми цифрового покоління, поглибити та розширити знання педагогів про вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на розвиток пізнавальних процесів в учнів початкових класів;
- актуалізувати значущі професійні якості вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня щодо використання готових мультимедійних продуктів в освітньому процесі початкової школи;
- сприяти розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагогів ефективно використовувати наявні / створювати нові електронні освітні ресурси в освітньому процесі початкової школи;
- визначити сучасні підходи до організації навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, змодельовати різні варіанти побудови індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учня на засадах педагогіки партнерства з використанням ефективних дидактичних інструментів;
- формувати здатність педагогічних працівників орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності;
- збагатити досвід педагогів щодо ціннісного насичення уроку, упровадження

обов'язкової здоров'язбережувальної складової.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері початкової освіти;
- концептуальних засад Нової української школи;
- концептуальних засад розвитку цифрових компетентностей;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту початкової освіти;
- класифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів і призначення їх, ознак електронного (цифрового) освітнього середовища;
- академічної свободи вчителя в організації освітнього процесу;
- створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів і спільного використання їх;
- сучасних підходів до створення безпечного та сприятливого середовища для розвитку дітей;
- принципів побудови індивідуальної освітньої траєкторії розвитку кожної дитини;
- особливостей організації ефективної комунікації з батьками для створення партнерської моделі виховання молодших школярів.

Уміння:

- планувати та організовувати освітній процес відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних документів, які регламентують діяльність початкової школи;
- розробляти навчальний зміст і визначати послідовність його реалізації з урахуванням вимог Державного стандарту початкової освіти;
- орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності;
- упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній процес;
- організовувати освітній процес з використанням електронних освітніх ресурсів;
- добирати електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінювати їхню ефективність для досягнення навчальних цілей;
- використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати й наповнювати власне е-портфоліо;
- створювати (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; упорядковувати ресурси й надавати до них доступ учасникам освітнього процесу;
- використовувати безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку;
- надавати допомогу й виявляти підтримку учасникам освітнього процесу в оволодінні цифровими технологіями;
- аналізувати результати навчання учнів, виявляти їхні потреби, забезпечувати підтримку в навчальній діяльності;
- сприяти формуванню навичок особистості XXI століття;
- комунікувати з учасниками освітнього процесу, використовуючи різні електронні (цифрові) засоби й сервіси;
- забезпечувати ефективну співпрацю та командну роботу з колегами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу для досягнення спільних цілей;
- створювати безпечне електронне середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку;
- сприяти розвитку емоційного інтелекту в учнів, формуванню навичок самоконтролю, соціальної взаємодії.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- взаємодія з учасниками освітнього процесу для створення спільнот обміну досвідом використання цифрових технологій;
- орієнтація на потреби учня, дитиноцентризм, цінність особистості;
- використання для організації навчання здобувачів освіти захищених цифрових ресурсів;
- визначення потреб здобувачів освіти, які можна задовольнити шляхом створення / адаптації / модифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів;
- гуманістична спрямованість освітнього процесу, ціннісне насичення кожного уроку.

Укладач програми	Ткаченко Л.П. , методист відділу раннього розвитку, дошкільної та початкової освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»		
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Цифрові ресурси на заняттях в початковій школі» для вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти		
Мета програми	Професійний розвиток педагогічних працівників щодо ефективності використання сучасних освітніх інструментів, розвитку інформаційно-цифрової компетентності, використання в освітньому процесі початкової школи електронних освітніх ресурсів, створення безпечного електронного освітнього середовища, яке відкриває нові можливості для безперервної освіти, навчання впродовж усього життя, проєктування індивідуальних освітніх маршрутів, розробки та поширення власних освітніх продуктів.		
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі початкових класів, вихователі ГПД закладів загальної середньої освіти		
Зміст програми	№ з/п	Тема заняття	год
	Модуль І.		
	1.1.	Вступ до теми «Цифрові ресурси на заняттях в початковій школі»	2
	1.2.	Етичний аспект цифровізації освіти	2
	Модуль II.		
	2.1.	Нормативно-правове забезпечення діяльності початкової освіти	2
	2.2.	Використання електронних освітніх ресурсів у процесі навчання математики	2
	2.3.	Особливості роботи інтерактивного вебсервісу LiveWorksheets	2
	2.4.	Можливості сервісу LiveWorksheets для створення інтерактивних вправ з математики	2
	2.5.	Смартфон як помічник педагога: мобільні застосунки для навчання й управління освітнім процесом	2
	2.6.	Цифрові ресурси на заняттях з читання в початковій	2

		школі	
	2.7.	Як вчителю створювати власні навчальні відео	4
	Модуль III.		
	3.1.	Тематична дискусія «Цифрові ресурси на заняттях в початковій школі»	4
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС / 30 год (26 годин – аудиторні, 4 години – керована самостійна робота)		
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна (А1.1, А1.4.К1); А2 Предметно-методична (А2.1, А2.1.32, А2.1.У1, А2.1.К1, А2.1В1, А2.1В2, А2.2, А2.3, А2.3.В1, А2.4У1, А2.5, А2.4.34, А2.4.У5); А3 Інформаційно-цифрова (А3.1, А3.1.У2, А3.І.У3, А3.2, А3.2.31, А3.2.У1, А3.2.У2, А3.2.В2, А3.3, А3.3.31, А3.3.УІ, А3.3.К1); Б1 Психологічна (Б1.1, Б.1.3); Б2 Емоційно-етична (Б2.1); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1); В1 Інклюзивна (В1.1); В2 Здоров'язбережувальна (В2.1); Г1 Прогностична (Г1.1); Г2 Організаційна (Г2.1); Г3 Оцінювально-аналітична (Г3.1) Д1 Здатність до навчання впродовж життя (Д1.1)		
Форма підвищення кваліфікації	Очна, дистанційна, очно-заочна, пролонгована		
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації		
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/		

Модуль I.

1.1. Вступ до теми «Цифрові ресурси на заняттях в початковій школі»

Роль і значення цифрових ресурсів у освітньому процесі початкової школи. Можливості використання електронних підручників, інтерактивних вправ, навчальних платформ, освітніх відео та мобільних застосунків для підвищення навчальної мотивації, активізації пізнавальної діяльності учнів і формування ключових компетентностей. Доцільність та педагогічна обґрунтованість добору цифрових інструментів з урахуванням вікових особливостей молодших школярів, вимог безпеки та санітарно-гігієнічних норм.

1.2. Етичний аспект цифровізації освіти

Ключові етичні виклики та принципи, пов'язані з процесом цифровізації освіти. Відповідальне використання цифрових технологій в освітньому середовищі, зокрема захист персональних даних учасників освітнього процесу, дотримання академічної доброчесності, авторського права, цифрової безпеки та культури онлайн-спілкування. Роль педагога у формуванні в учнів цифрової етики, критичного мислення та усвідомленого ставлення до інформаційних ресурсів.

Модуль II.

2.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності початкової освіти

Нормативно-правові засади організації освітнього процесу в початковій школі. Концептуальні засади розвитку цифрових компетентностей. Професійна відповідальність педагогічних працівників за створення безпечного електронного (цифрового) освітнього середовища для організації та управління освітнім процесом. Академічна свобода вчителя в організації освітнього процесу.

2.2. Використання електронних освітніх ресурсів у процесі навчання математики

Визначення сутності поняття «електронні освітні ресурси». Електронні освітні ресурси за функціональним призначенням. Основні види електронних освітніх ресурсів. Електронні освітні ресурси як засіб інформатизації освіти. Актуальність використання електронних освітніх ресурсів у освітній практиці. Особливості запровадження електронних освітніх ресурсів у освітньому процесі початкової школи. Інноваційні моделі використання електронних освітніх ресурсів у початковій школі: платформи Всеукраїнська школа онлайн, Нова школа, Віртуальна школа, Топ-школа. Електронні освітні ресурси – ефективні засоби досягнення якості початкової математичної освіти. Основна мета використання електронних освітніх ресурсів з математики. Принципи формування системи уроків за допомогою сучасних онлайн інструментів.

2.3. Особливості роботи інтерактивного вебсервісу LiveWorksheets

Знайомство з сервісом Liveworksheets: реєстрація та налаштування профілю. Перегляд банку інтерактивного контенту. Використання сервісу Liveworksheets у навчанні математики молодших школярів. Види робочих аркушів. Алгоритм створення робочого аркуша. Як надіслати готовий інтерактивний аркуш учневі. Алгоритм роботи учнів з готовими інтерактивними листами. Як надіслати результати своєї роботи на email викладача. Оцінювання результатів роботи учнів.

2.4. Можливості сервісу LiveWorksheets для створення інтерактивних вправ з математики

Знайомство з банком готових інтерактивних аркушів Liveworksheets. Знайомство з матеріалом Liveworksheets для розроблення інтерактивних листів. Шаблони для створення інтерактивного контенту в сервісі Liveworksheets. Особливості створення інтерактивних аркушів у сервісі Liveworksheets. Завдання, які можна розробити з використанням сервісу Liveworksheets: додавання текстових полів для введення тексту; вибір правильної відповіді; вікторина з вибором правильної відповіді; зіставлення; перетягування правильної відповіді; завдання на прослуховування; завдання на вимову; відкриті питання; додавання mp3 файлів; додавання відео з Youtube; додавання посилань.

2.5. Смартфон як помічник педагога: мобільні застосунки для навчання й управління освітнім процесом

Можливості використання мобільних пристроїв у професійній діяльності вчителя для підготовки та проведення уроків, організації навчальної взаємодії, оцінювання навчальних досягнень і професійного саморозвитку. Освітні мобільні застосунки, онлайн-платформи, цифрові сервіси для створення дидактичних матеріалів, інтерактивних завдань, опитувань і зворотного зв'язку. Педагогічно доцільне та безпечне використання смартфона в освітньому процесі, формування цифрової компетентності вчителя й учнів, запобігання надмірному та нецільовому користуванню гаджетами. Усвідомлення смартфона як універсального помічника педагога, що підвищує мотивацію учнів, урізноманітнює методи навчання та робить освітній процес більш сучасним, гнучким і ефективним.

2.6. Цифрові ресурси на заняттях з читання в початковій школі

Цифрові ресурси як інструмент підвищення ефективності уроків читання в початковій школі. Їх роль у формуванні читацької компетентності, розвитку інтересу до книги, удосконаленню навичок усвідомленого, виразного та критичного читання. Забезпечення різноманітності форм роботи з текстом, врахування індивідуальних особливостей учнів, підтримка мотивації до навчання та створення умов для активної взаємодії на уроці з допомогою цифрових платформ, електронних бібліотек, аудіо- та відеоматеріалів,

інтерактивних вправ та ігрових сервісів. Поєднання традиційних методів читання з цифровими інструментами: сприяння глибшому розумінню змісту прочитаного, розвитку мовлення, уяви та творчих здібностей молодших школярів.

2.7. Як вчителю створювати власні навчальні відео

Практичні аспекти створення вчителем власних навчальних відео як ефективного інструменту сучасного освітнього процесу. Основні етапи створення навчального відео: визначення дидактичної мети, сценарне планування, підбір цифрових інструментів для запису й монтажу, оформлення візуального та звукового супроводу, а також способи поширення готового продукту.

Модуль III.

3.1. Тематична дискусія «Цифрові ресурси на заняттях в початковій школі»

Узагальнення теоретичних і практичних аспектів застосування цифрових ресурсів на заняттях у початковій школі. Обговорення актуальних проблем та ефективних педагогічних практик. Рефлексія професійного досвіду та визначення напрямів подальшої діяльності педагогів.

Питання для самостійного опрацювання

1. Особливості впровадження інформаційно-комунікативних технологій в практику роботи початкової школи.
2. Використання готових мультимедійних продуктів на навчальних заняттях у початковій школі.
3. Інформаційна безпека особистості молодшого школяра.
4. Електронні освітні ресурси для дистанційного навчання учнів молодшого шкільного віку.
5. Практичні прийоми утримання уваги учнів у процесі проведення дистанційних уроків.
6. Підтримання соціальної активності молодших школярів у процесі організації та проведення дистанційних уроків.
7. Використання онлайн-дошки в освітньому процесі початкової школи.
8. Особливості проєктування електронних освітніх ресурсів з математики для учнів молодшого шкільного віку.
9. Створення інтерактивних вправ з математики з використанням сервісу LiveWorksheets.
10. Створення інтерактивних завдань з математики з використанням сервісу LearningApps.

Рекомендовані джерела

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://base.kristti.com.ua/?p=7792>
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 р. № 167-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-konceptiyi-rozvitku-cifrovih-kompetentnostej-tazatverdzhennya-planu-zahodiv-z-yiyi-realizaciyi-167-030321>
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2019 року № 749 «Про внесення змін до Положення про електронні освітні ресурси». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 червня 2019 р. за № 666/33637 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/Re33637>
4. Лист Міністерства освіти і науки України від 02.11.2020 № 1/9-609 «Щодо організації дистанційного навчання» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/npa/shodo-organizaciyi-distancijnogo-navchannya>

5. Liveworksheets.com – Interaktive worksheets maker for all languages – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.liveworksheets.com/>
6. Антонова О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти // Київ : Генеза – 2019. – 95 с.
7. Гущина Н.І. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікативних технологій у 3-4 класах загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. / Н.І. Гущина. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. – 112 с.
8. Електронні освітні ресурси для дистанційного навчання / Онлайн-курс для вчителів та керівників шкіл – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Ssveo3EwQ1k>
9. Ларіонова Н. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи: науково-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. – 96 с.
10. Мельник О. М. Проєктування електронних освітніх ігрових ресурсів з математики для учнів початкової школи: методичні рекомендації / О.М. Мельник – Київ : КОМПРИНТ, 2016. – 72с.
11. Ніколенко М.С. Інтерактивна дошка: теорія і практика // Суми: Ніко. – 2018. – 96 с.
12. Руцька К.О. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках в початковій школі: Навчально-методичний посібник. – Вінниця : ММК, 2016. – 79 с.